

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	2783 Українська мова та література
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	035 Філологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

25.11.2022 р.

Справа № 1163/АС-22

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Лиман Ігор Ігорович – головуєчий,
Шабанова Юлія Олександрівна,
Сминтина Олена Валентинівна,
Півненко Володимир Юрійович,
Колесник Олена Сергіївна,
Дейнеко Іван Андрійович,
Гуз Анатолій Михайлович,
Виткалов Сергій Володимирович,
Александрова Олена Станіславівна,
Луцак Світлана Миколаївна,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	2783
Назва ОП	Українська мова та література
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.01 українська мова та література
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 10, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які охоплюють весь спектр знань та вмінь: від засвоєння теоретичних основ філології до розв'язання конкретних практичних завдань у галузі україністики, які корелюють із Стратегією розвитку Чернівецького університету (див.Стратегічний план ЧНУ).

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Урахування позицій стейкхолдерів підтверджено їх рецензіями на освітню програму та висловлюваннями при особистих зустрічах. Гарант та члени ОП регулярно проводять обговорення виробничих питань зі стейкхолдерами, результати яких ретельно вивчаються та аналізуються.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

При формуванні цілей ОП та програмних результатів навчання враховуються тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. У звіті ЕГ цей аспект докладно проаналізовано. Враховано також досвід іноземних ЗВО.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Аналіз змісту ОП, програмних результатів показав їх відповідність вимогам Стандарту спеціальності 035 Філологія (ОП - магістр).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОП має чітку структуру; освітні компоненти програми складають логічну взаємопов'язану систему. Навчальні плани свідчать, що розподіл змісту освітньої програми та навчального часу за нормативною і варіативною частиною програми підготовки, навчальний час за циклами підготовки, кількість навчальних годин/кредитів вивчення кожної із навчальних дисциплін і практик відповідає сучасним вимогам щодо підготовки магістра філології. Методики, технології, обладнання і освітній інструментарій дозволяють забезпечити адекватні результати навчання. Структура та зміст програми дозволяє послідовно засвоювати матеріал від простого до складного, від нормативних дисциплін загальної підготовки і до фундаментальних знань, а також до професійно орієнтованих освітніх компонентів та їх практичного застосування. Дисципліни вільного вибору розкривають предметну зону спеціальності.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності, об'єктами якої є мова (у багатовекторності її функціонування), література, міжкульктура комунікація.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура освітньої програми передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у передбаченому законодавством обсязі. ЕГ рекомендує: 1) визначитись із принципом, за яким ОК об'єднані в блоки. Розглянути можливість дати блокам відповідну назву; 2) розширити перелік soft skill, які формуються під час навчання на ОП. Звернути увагу на таймінг, формування стресостійкості, емоційного інтелекту тощо; 3) скоригувати формулювання предметної області. Підтримію слухні зауваження експертів

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що корелюють із заявленими цілями. Для цього викладачами, що безпосередньо відповідають за зміст та реалізацію ОП, впроваджуються різноманітні освітні практики, наприклад, виконання практичних завдань, участь в соціальних акціях, ЕГ рекомендує розширити перелік soft skills, які формуються під час навчання на ОП, та звернути увагу на таймінг, формування стресостійкості, емоційного інтелекту тощо.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та ПРН. Аналіз двох редакцій ОП, навчального плану, затвердженого Вченою радою Університету (протокол № 5 від 27.04.2022), силабусів освітніх компонентів засвідчують, що обсяг фактичного навантаження здобувачів ВО є оптимальним для досягнення ПР і відповідає нормам. викладенним Положенні про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/INmuEET>).стеми), віддзеркалює фактичне навантаження здобувачів, і є достатнім для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Дуальна освіта не впроваджується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЧНУ. Правила прийому (<https://cutt.ly/YNDdaPm>).

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми. Відбір кандидатів на навчання за ОП проводить атестаційна комісія, яка входить до складу приймальної комісії ЧНУ. Проводиться фаховий іспит та аналізується зміст мотиваційних листів.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У висновках ЕГ зазначається, що процес визнання результатів навчання, які були отримані в інших ЗВО, регулюється відповідно до таких нормативних документів Університету: «Положення про організацію освітнього процесу в ЧНУ ім. Ю. Федьковича» (<https://cutt.ly/8NREQnY>); «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ЧНУ ім. Ю. Федьковича» (<https://cutt.ly/eNREWkw>), «Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення, переведення, надання академічної відпустки здобувачам вищої освіти ЧНУ ім. Ю. Федьковича» (<https://cutt.ly/hNRERJL>), «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти» (<https://cutt.ly/oNREIjD>).

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЗВО керується відповідними положеннями щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є у відкритому доступі «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти, у системі формальної освіти)» (<https://cutt.ly/YNREP7x>). Положення розміщено на сайті університету, про що здобувачів інформують під час вступної кампанії, на різноманітних зустрічах упродовж навчання (<https://cutt.ly/AJboLk6>, <https://cutt.ly/ENREDrv>), але запитів щодо зарахування результатів неформальної освіти за цією ОП не було.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми та методи навчання і викладання за ОП сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Як свідчать проаналізовані документи, вибір форм і методів навчання чіткий, зрозумілий та заохочувальний до прагнення вищих особистих результатів; НПП сприяють професійному та індивідуальному зростанню здобувачів ВО.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми. НПП за даною ОП не обмежені у виборі та методах реалізації власних наукових інтересів. Здобувачі вищої освіти залучаються до проведення науково-дослідних робіт.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Науково-дослідницька діяльність викладачів кафедри, комунікації з роботодавцями, лекторами сприяють впровадженню найновіших освітніх практик та оновленню проблемного поля філологічної освіти: коригується структура програми її зміст та формується оновлений виклад навчальних дисциплін. Пропозиції вносяться, обговорюються та затверджуються на засіданні кафедри.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

До нормативно-правових документів, які регламентують інтернаціоналізацію діяльності ЗВО, належать: «Стратегія інтернаціоналізації ЧНУ», яка передбачає три основні напрямки: прийом на навчання та інтеграцію іноземних студентів; інтернаціоналізацію курсів і навчальних програм; зміцнення студентських та викладацьких обмінів (<https://cutt.ly/GNAGeL4>), «Положення про академічну мобільність» (<https://cutt.ly/FNAOxdD>), «Порядок підготовки та виконання міжнародних проектів та грантів» (<https://cutt.ly/sNAoVe1>). На сайті ЗВО розміщено перелік 206 навчальних закладів – партнерів ЧНУ з даними про угоди та адресами сайтів (<https://cutt.ly/kNAFxQF>), інформацію про міжнародні програми, конкурси, гранти з конкретизацією щодо категорій потенційних учасників (<https://cutt.ly/sNADA2D>).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Форми атестації здобувачів ОП корелюють зі Стандартом вищої освіти для здобувачів рівня «магістр» спеціальності 035 «Філологія», затвердженим наказом МОН України № 871 від 20.06.2019 (<https://cutt.ly/dNAyJFo>): «атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи». Захист кваліф. роботи відбувається публічно після повного виконання навчального плану за ОП. ЕГ встановила, що ця процедура та зміст підсумкових робіт цілком відповідають Стандартowi вищої освіти. Основним документом, який регулює атестацію магістрантів ОП, є Положення «Про атестацію здобувачів вищої освіти (I-II рівнів) та організацію роботи Екзаменаційної комісії в ЧНУ імені Юрія Федьковича» (<https://cutt.ly/cNOjF3r>). У цьому документі визначено порядок створення екзаменаційної комісії, вимоги щодо кількісного та якісного складу, графік роботи, вимоги до звітної документації.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів, є чіткими, зрозумілими та доступними для усіх учасників освітнього процесу. Вони забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Ці правила послідовно об'єктовуються під час реалізації освітньої програми. Термін проведення контрольних заходів визначається навчальним планом та графіком освітнього процесу.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ЧНУ визначені чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно реалізується всіма учасниками освітнього процесу під час впровадження освітньої програми. ЗВО популяризує академічну доброчесність та використовує відповідні технологічні рішення. Процедури дотримання академічної доброчесності та відповідальність за її порушення регламентуються відповідними нормативними документами.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП, повністю забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Кафедру забезпечено кадрами вищої кваліфікації. Впровадження ОП забезпечують 10 викладачів з профільних кафедр і 3 кафедр загальноуніверситетської підготовки, із них 7 докторів наук, 3 кандидати наук, усі вони перебувають на посадах професора (7 осіб), доцента (3 особи). Стаж роботи за фахом – від 24 (С.Романюк, Н.Головацька) до 43 років (О.Червінська). Усі викладачі працюють за основним місцем роботи.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. Ці процедури регулюються відповідними нормативними документами.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ЧНУ залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу (практики, майстер-класи, консультації викладачам щодо оновлення ОП). На філологічному ф-ті створено раду стейкхолдерів, за рік відбулося 4 засідання, про що свідчать відповідні протоколи: <https://cutt.ly/vNmBZsq>; <https://cutt.ly/DNRwojZ>; <https://cutt.ly/aNRwbm1>; <https://cutt.ly/wNRwR3l>. Раду складають внутрішні і зовнішні стейкхолдери, вони репрезентують різні напрями діяльності випускників ОП: заклади освіти, бібліотеки, ЗМІ, музеї. Роботодавці беруть безпосередню участь у внесенні змін до ОП, сприяють знайомству здобувачів із діяльністю відповідних організацій із подальшим залученням їх до працевлаштування.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Університет залучає до майстер-класів та лекцій професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців (лекції Г.Дуди, І.Набитовича, І.Кейван, А. Романченко, М.-Г. Трайсти, І. Мойсей, І.Стеф'юк, М. Шкрібляка). Такі лекції аносовані на офіційному сайті кафедри укр. літератури (<https://cutt.ly/LNRibfH>), на сторінках мережі Фейсбук кафедри історії та культури укр. мови (<https://cutt.ly/qNRiZuI>) та сучасної укр. мови (<https://cutt.ly/VNRrLoT>). Також на останній сторінці аносовано відкриті лекції науковців з НАН України, які відбуваються в онлайн-режимі і можуть зацікавити здобувачів ОП. (проф.Л.Масенко «Суржик в комунікативному просторі України: між мовою і язиком», 30.09.2022), проф.П.Гриценка «Мовний простір України: про що розповідає лінгвістична географія», 14.09.2022 та ін.).

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями. У цій діяльності Університет керується відповідними нормативними документами, які розроблено його адміністрацією

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності. ЗВО підтримує викладачів преміюванням на свята та за особисті заслуги (захист докторської дисертації, написання статей рівня скопус та інше). ЗВО має рейтингову систему викладачів, яка також стимулює їхній розвиток. Анкети рейтингової оцінки кафедр та викладачів університету (<https://cutt.ly/DNROvnR>) передбачають рейтингування за трьома критеріями: наукова, навчально-методична та гуманітарна діяльність. частякихрізниться для представників технічних і гуманітарних спеціальностей

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми в цілому сприяють досягненню цілей та програмних результатів навчання. В освітньому середовищі є все, що сприяє нормальному здійсненню навчання та викладання.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

У звітах ЧНУ та ЕГ зазначається, що успішному навчанню сприяють навчальні матеріали, що представлені в «Цифровому університеті» (<https://cutt.ly/HNI8qсK>). Забезпечення підручниками, навчальними посібниками, довідковою літературою відбувається через фонди наукової бібліотеки університету та відповідних кафедр. Наукова бібліотека університету забезпечує наявність фахових журналів філологічного профілю, а також має великий фонд навчальної та навчально-методичної літератури (напр.: <https://cutt.ly/lJHtzKQ>); доступ до електронного каталогу: <https://cutt.ly/eJHyutU>; доступ до фонду періодичних видань університету: <https://cutt.ly/vJHyzop>. Окрім того, учасники освітнього процесу мають доступ до повнотекстової бази наукових даних завдяки інституційному Репозитарію відкритого доступу ARCher (<https://archer.chnu.edu.ua>).

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Освітнє середовище ЧНУ є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Корпуси відповідають вимогам життєдіяльності людини. Інтереси та потреби студентів задовольняються можливістю доступу до всіх аудиторій.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ЧНУ забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою. Викладачі постійно проводять моніторинг психологічного клімату в групах, створюють комфортні психолого-соціальні умови для навчання. ЗВО забезпечує психологічну допомогу студентам, які потрапили у скрутне становище. Здобувачі можуть отримати індивідуальні консультації від кураторів академгруп, від наукових керівників кваліфікаційних робіт, від викладачів, що забезпечують навчання за ОП (графік консультацій викладачів відображено в силабусі кожної навчальної дисципліни). Інформацію регламентує «Путівник для здобувачів другого рівня вищої освіти»: <https://cutt.ly/uNKrwou>. Необхідну інформацію студенти мають можливість отримувати на сайті Наукової бібліотеки (<https://cutt.ly/QNKrtC6>) в навчальному модульному середовищі MOODLE (<https://moodle.chnu.edu.ua/>). Студенти мають можливість відвідувати зустрічі з випускниками (<https://cutt.ly/cJbAou>), створено «Асоціацію випускників» (<https://alumni.chnu.edu.ua/>), проводяться ярмарки вакансій (<https://cutt.ly/VJHihWS>). Додаткову інформацію щодо участі в конференціях, конкурсах на отримання грантів, підготовки наукових проектів здобувачі можуть отримати в Науково-дослідній частині університету (<https://cutt.ly/4JHibZi>) та Відділі міжнародних зв'язків (<https://cutt.ly/oJHilsB>). Можливість здобувачів проходити стажування та навчання за стипендіальними програмами і грантами за кордоном визначає «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича» (<https://cutt.ly/SJHiFeh>). Здобувачі, що навчаються за державним замовленням, мають можливість отримувати академічну стипендію встановленого розміру. Іногородні студенти можуть проживати в гуртожитку

університету (№ 2). Здобувачі вищої освіти мають право на академічну відпустку та поновлення (<https://cutt.ly/hJHiLXa>).

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЧНУ створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими потребами, що навчаються за ОП. «Статут Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/1mZ7ZsfEzixci6w4sPbGRfVTzBcPyCXms/view>) гарантує особам з особливими потребами в разі необхідності безкоштовне забезпечення навчальною інформацією , забезпечується зокрема безперешкодний доступ до навчально-методичного апарату та бібліотечних фондів тощо. Передбачено соціальний, матеріальний, культурний, спортивно-фізкультурний супровід таких осіб. Можливість інклюзивного навчання, зокрема забезпечення доступу до якісної освіти здобувачам з особливими потребами регламентує «Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Ю. Федьковича» (<https://cutt.ly/bJHoUCS>). Експертами встановлено, що за освітньою програмою не навчаються особи з особливими освітніми потребами.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу. Фактів корупції, сексуальних домагань, дискримінації не виявлено.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ЧНУ послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. На підставі відомостей оцінювання ЗВО, представлених документальних матеріалів, в процесі інтерв'ювання фокус-груп зі здобувачами, роботодавцями, НПП кафедри встановлено, що процес розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП в університеті відбувається згідно із визначеною загальноінституційною Порядком функціонування ОП регламентує «Положення про розроблення та реалізації освітніх програм Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича», затверджене Вченою радою Університету (протокол №4 від 27.04.2020) (<https://cutt.ly/GNmZc9w>).

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми. У звітах та висновках ЕГ наводяться конкретні приклади врахування думки студентів щодо освітнього процесу, змісту та послідовності ОК.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. Роботодавці складають відгуки та рецензують ОП. Вони також впливають на забезпечення її якості через організацію т зустрічей, круглих столів. Періодичний перегляд ОП передбачений Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Згідно з п. 3.6, ОП переглядаються й удосконалюються із залученням різних груп стейкхолдерів. Пункт 3.7. передбачає узгодження змін до ОП зі стейкхолдерами. Супровідні документи до ОП свідчать, що роботодавці залучені до рецензування ОП.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми. Як зазначається у звіті ЕГ, "в Університеті функціонує Асоціація випускників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://alumni.chnu.edu.ua/>), мета якого – «творення цікавого, дієвого та корисного середовища для розвитку випускників, студентів та науковців Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, представлення та захист загальних інтересів, координація діяльності її членів для досягнення корисних громадських, культурних, соціальних, інформаційних цілей, зміцнення зв'язків випускників між собою та з університетом».

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Система забезпечення якості ЧНУ здійснює вчасне реагування на реалізацію освітнього процесу, що підтверджують факти, наведені у звітах Університету та ЕГ., а саме: в Університеті здійснюються моніторингові дослідження. Напрями моніторингу перераховані в окремому документі (<https://cutt.ly/INUotza>). Результати моніторингу обговорюються на засіданнях Вченої ради факультету та Університету. Систематичність, поступальність у виявленні слабких місць в реалізації ОП, якості знань магістрів тзабезпечується діяльністю Центра забезпечення якості (<https://cutt.ly/gNU3Ufq>).

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми. Акредитація ОП проводиться вперше, проте слід відмітити активне обговорення гарантом та НПП ОП зауважень і пропозицій, сформульованих під час акредитації інших ОП ЧНУ

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В академічній спільноті ЧНУ сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою. В Університеті створено Центр забезпечення якості вищої освіти, діяльність якого забезпечує визначений вектор роботи. Культура забезпечення якості ВО стосується всіх структурних підрозділів Університету, тому Центр надає методичну, консультативну й організаційну допомогу,. Яе зазначається у звіті ЕГ, усі онлайн-зустрічі продемонстрували скоординовану співпрацю учасників освітнього процесу, розуміння своєї місії у формуванні іміджу Університету.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила і процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, доведені до учасників освітнього процесу, є доступними (на сайті Університету <https://cutt.ly/5NRW6R4> та зрозумілими . Учасники освітнього процесу і послідовно дотримуються правил та процедур під час реалізації освітньої програми. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно витримуються під час реалізації освітньої програми. Положення виставлено на сайті у вільному доступі. Вони є чіткими та зрозумілими для сприйняття.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

ЧНУ не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт з метою отримання зауважень та пропозиції зацікавлених сторін. Роботодавці підтвердили, що перед затвердженням ОП вони готували рецензії.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання т а компоненти) в обсязі, достатньому для

інформування відповідних зацікавлених сторін (стейкхолдерів) та суспільства (<https://cutt.ly/qNREdCS>). ЕГ рекомендує використовувати автоматизовану систему управління ЗВО

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Посилити регіональний контекст у змісті обов'язкових ОК

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Визначити принцип об'єднання ОК у блоки, розширити перелік soft skills під час навчання

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Працювати над ширшим використанням можливостей академічної мобільності та результатів неформальної освіти

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою
Ширше використовувати можливості платформи Moodle

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність
Вчасно оприлюднювати на сайті актуалізовану проблематику підсумкових робіт

Критерій 6. Людські ресурси

Посилити діяльність щодо укладання авторських посібників та підручників з базових та вибіркових дисциплін

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

В умовах воєнного стану удосконалити шляхи доступу до укриття для людей з особливими потребами

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Оптимізувати діяльність соціологічної лабораторії щодо проведення опитувань здобувачів ВО

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендувати використовувати можливості автоматизованої системи управління

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ЛИМАН ІГОР ІГОРЕВИЧ